

CON CHÓ CỦA NGƯỜI TÌM VÀNG

Tên dải đất mênh mông tiếp giáp miền Bắc Cực hoang vắng, có những vùng dân cư thưa thớt tới độ đi cả tuần chẳng gặp ai. Thảng có gặp cũng chỉ là một trong hai loại người ưa nếp sống tự do ngoài trời: dân bẫy thú và dân tìm vàng.

Cuộc sống dân chuyên nghiệp đặt bẫy thú rừng có vẻ nhàn nhã đôi chút: họ chờ tới đầu mùa Đông, khi tuyết bắt đầu rơi, bộ xương của những loại thú rừng như chồn hương, chồn mướp, hải ly, cáo xanh, cáo bạc... trở nên mịn màng tới mức chót, là bắt đầu đi đặt bẫy trên các lối mòn trong rừng thông hay vách núi.

Thường thường mỗi người có căn nhà gỗ cất ngay ven rừng, bên suối, cho tiện việc lột da thú; những tấm da mướp như nhung này được đem tới các tiệm buôn miền biên giới vào dịp đầu Xuân. Dân tìm vàng, trái lại, chỉ làm ăn vào mùa Hè. Trời vừa trở rét, họ đã kéo về thành phố gần nhất, nghỉ ngơi cho qua mùa Đông. Múc sống của mỗi người rộng hẹp tùy theo túi vàng nặng hay nhẹ đeo bên mình.

Thời tiết cuối Xuân ấm áp làm tan lớp tuyết trên mặt đất, lớp băng đóng trên sông hồ, làm xanh mướt cánh rừng bạt ngàn miền cao nguyên, cũng là lúc nhóm tìm vàng sắm sửa hành trang lên đường. Đa số chất lương thực, dụng cụ tìm vàng lên chiếc thuyền con, thông thả ngược dòng sông. Họ không mang theo lều vải chần nệm làm gì, những thứ này trở nên vô dụng dưới cái nắng cháy da mùa hè. Súng đạn chỉ cần đủ dùng, đem nhiều thêm nặng. Đôi khi có những người mang theo con chó để bầu bạn trong những ngày dài quanh hiu... Họ kiếm gì đây? Thường thường là một khoảng đất trống ven sông để cắm thuyền, rồi suốt ngày cặm cuội đãi cát trong chiếc rổ thép, thử cát đen, lẫn sỏi đá, nhưng có cả những hạt vàng li ti. Đôi khi gặp may cũng kiếm được dăm bảy quặng vàng sống bằng quả trứng chim câu. Vài ba người chịu khó hơn, đào ngạch trên vách đá, tìm mạch vàng. Chỗ nào tốt, họ ở lâu hơn, chờ đến cuối thu mới quay về với chiếc túi da căng phồng vàng cộm. Bằng không, công việc đào bới, đãi cát cứ tiếp tục cho hết mùa đẹp trời, với hy vọng một nhát cuộc tình cờ đặc biệt nào khiến họ trở nên giàu có mau chóng.

Biên là một trong những người đó. Đã 4 năm nay, anh ngược xuôi trên khoảng đất màu mỡ, có tiếng nhiều mạch vàng của vùng sơn khê hoang vu này. Bạn đồng hành trung thành của anh, không rời anh nửa bước, trong những ngày vất vả, là Hùng. Hùng không phải là người mà là một con chó lai, cao lớn, khỏe như một thú gấu rừng. Biên gọi nó là Hùng vì theo chữ Hán có nghĩa là con gấu. Mỗi khi băng qua cánh rừng hay triền núi nào,

dù có súng trong tay, anh cũng không thấy yên tâm bằng có Hùng bên cạnh. Đã có lần con chó gan dạ này dám đương đầu với báo núi, loài dữ dằn nhất, khỏe như beo, nhanh như cắt, chẳng biết sợ người cũng chẳng kiêng nể bất cứ thú rừng nào. Con báo toan vồ Biên, nhưng bị Hùng lăn xả vào cản, nên phóng vọt lên cây. Biên kịp thì giờ trở ngọn súng, nổ 2 phát liền, con ác thú rớt xuống như trái mít rụng. Bữa đó, Biên nghỉ việc 2 ngày để lột da, ướp thịt rừng và cũng để con chó can đảm nghỉ ngơi cho vết thương chóng lành. Tội nghiệp con vật bị báo cào nát khoảng da bụng! Biên đã tưởng nó chết, ngồi ôm nó, khóc nức nở. Nhờ sức lực trời cho, con chó thoát nạn; từ ngày ấy, chẳng bao giờ nó rời Biên.

Đây là lần thứ nhất, con chó lại thấy Biên ở lỳ một nơi. Chủ nó chẳng bao giờ chịu dừng chân tại ngách sông, vách núi nào tới hơn một tuần, thế mà lần này vào tiết cuối thu rồi, Biên vẫn mãi miết, đào xới ngày đêm... Con vật biết đâu triền sông cạn để lộ một mạch vàng hiếm có: Biên may mắn là người đầu tiên khám phá ra. Mỗi nhát cuốc hạ xuống, mỗi ngày vất vả qua đi, chiếc túi da của Biên lại lớn thêm đôi chút. Cứ đà này, chắc anh không đủ sức vác nó trên vai, khi trở về mất! Cũng vì vậy, Biên nún nán cho tới trung tuần tháng 10 chưa buồn về. Nhưng mạch vàng giàu đến đâu rồi cũng cạn, Biên nhổ trại vào lúc gió bắc bắt đầu thổi mạnh. Hy vọng được hưởng những ngày dài nhàn nhã tại một thành phố lớn, với túi vàng nặng trĩu, khiến Biên quên đi phần nào nỗi vất vả dọc đường. Anh phải mất nhiều ngày mới tới được chỗ cắm thuyền, và phải vùi vãi lăm để quanh quẩn ngách sông. Cũng còn xa lắm mới tới được nơi có bóng người! Lúc khởi hành, Biên không đem theo áo lông, lều vải nên đành ngủ ngoài trời bên đống lửa trại đốt thêu đêm. Cho tới một bữa, anh bừng thức giấc với cảm giác chìm ngập trong hồ nước. Mở mắt ra, anh thấy tuyết bắt đầu rơi. Những bông tuyết đầu tiên lất phất bay xuống cỏ, xuống mặt anh, và làm tắt ngấm từ hồi nào đống lửa đang sưởi ấm thân hình mỗi một của hai thầy tớ. Sau đêm đó, là những ngày rét lạnh mỗi lúc một giá buốt thêm. Mùa Đông Bắc Cực có cái đặc biệt đó: tới thực mau cũng như chấm dứt đột ngột chẳng ai đoán trước được.

Chỉ trong vài bữa, hàn thử biểu xuống nhiều độ dưới số không, mặt đất phủ làn tuyết dày, dòng nước êm đềm trên sông bắt đầu đóng băng. Biên nhìn thấy sự nguy hiểm trước mắt. Anh cố gắng vượt thực nhiều đường đất, nhưng con đường thủy thuận tiện trước đây không sử dụng được nữa rồi, anh đành bỏ thuyền lên bộ. Cuộc hành trình vất vả vô ngần: Biên không bao giờ nghĩ tới chuyện mang theo đôi vợt đi trên tuyết, nên lúc này, đành lóp ngóp bước một, trong lớp tuyết ngập tới gối. Đã vậy, lương thực cũng cạn dần.

Thú rừng biến đâu mất: những con trĩ lông sặc sỡ, đàn gà gô béo nục, hay lũ cun cút vẫn ghéech đầu trên ngọn cỏ nhìn anh trước kia, bây giờ đã núp kín trong xó rừng, hay di trú tận phương trời ấm áp nào rồi! Biên thất thểu trong làn tuyết phơi phới, có độc nhất chiếc chần dạ choàng trên lưng. Anh phải mất cả buổi để vượt quãng đường, trước đây đi trong vài giờ. Con chó trung thành lẻo đẻo bên chân Biên, chịu kham khổ với chút thịt ướp anh chia sớt mỗi ngày. Nhưng tới một bữa, con người gan góc này không dám mạo hiểm nữa. Anh không thể đại dột xông pha trong cơn bão tuyết để rồi gục ngã, biến thành thú tượng đá cho tới đầu mùa Xuân. Biên đành tạm trú trong cánh rừng thông gần nhất. Anh đủ thì

giờ cất túp lều đơn sơ tránh tuyết và kiếm khá nhiều cành khô để sưởi. Anh không dám dùng tới lương khô, chỉ săn bắn bầy cáo, vài thứ chim rừng gầy guộc để sống. Biên hy vọng làn khói bốc lên từ đồng lửa đốt ngày đêm trước cửa lều, sẽ làm vài tay bầy thú hay nhóm nhân viên kiểm lâm đi qua chú ý tới và giúp đỡ anh chẳng! Nhưng hy vọng đó mong manh quá. Cả tuần lễ trôi qua, chẳng thấy bóng ai ghé vào rừng.

Biên và con chó Lài mỗi ngày một mệt mỏi, ốm o thêm; đôi lúc Biên nghĩ mình kiệt lực tới nơi mất! Cho tới sáng hôm đó, anh ngẩn ngơ như người mất trí khi thấy bì đạn không còn một viên, túi lương khô cũng cạn sạch. Biên ngán ngẩm thở dài: Vàng bạc ích gì. Mình phơi xương góc rừng, cũng vì cả chục cân vàng vô dụng này! Bỗng anh phá lên cười: Anh đâu phải hạng người ngồi yên chờ chết! Ít ra anh cũng phải hành động quyết liệt trước khi đầu hàng chứ! Anh phải tiếp tục cuộc hành trình dở dang, dù có gục ngã giữa đường chẳng nữa. Xưa nay anh tự hào là người chiến đấu tới cùng kia mà! Biên đứng phắt dậy, khoác túi vàng lên vai, ra khỏi lều với cái liều lĩnh của kẻ bị đưa dần tới bước cùng. Anh đi được vài bước, bỗng con Hùng trước đây vẫn ngoan ngoãn theo sau, chợt trở chứng chạy lên chắn ngang đường, gầm gừ một cách đáng sợ... Vành môi con vật cong lên, để lộ hàng nanh nhọn hoắt, ghê rợn. Dúm lông trên cổ đã xác xơ lúc này dựng đứng, khiến nó giống thứ chó sói đói mồi. Thêm vào đó, tiếng gầm gừ thoát ra từ cuống họng cũng khác hẳn lúc thường, chẳng còn chút dấu vết gì của sự ngoan ngoãn trung thành trước đây! Kể cũng lạ! Biên cố gượng bước lại gần nó, đưa tay ra:

– Hùng! Ngoan nào!... Hùng!... Tao đây mà! Hùng!... Ngoan nào!... Hùng!... Tao đây mà!

Con chó tưởng chừng quên đứt “tao” là ai. Nó há miệng, đớp thực mạnh. Giá Biên không kịp rút tay lại, thế nào cũng đứt tiện mấy ngón! Ngán chưa! Như vậy là con vật không nhớ chủ nữa rồi! Biên rùng mình: Rất có thể đói rét, kham khổ khiến nó hóa dại, hay trở về nếp sống rừng rú không chừng. Như vậy làm sao Biên chống cự nổi đây? Anh không lạ gì chuyện chó sói ăn thịt người. Con chó lài trung thành của anh lúc này đã hóa sói rồi đó! Liệu nó có nỡ xé xác anh chẳng? Để coi!... Biên vừa toan bước thêm bước nữa, con chó học lên, chồm vào người anh, đôi chân rắn chắc của nó đè trĩu trên vai Biên. Anh mất thăng bằng, loạng choạng ngã khụy xuống đồng tuyết. Chiếc miệng đỏ lỏm, đầy răng nhọn ghé sát vào họng anh. Biên thét lên rồi không biết gì nữa!...

Khi tỉnh dậy, anh thấy mình nằm trong tay 2 nhân viên kiểm lâm, một người xoa bóp anh, một người đổ vào miệng anh chút rượu mạnh. Biên thều thào:

– Cảm ơn! Hai ông giết giùm tôi con chó chưa?

Có tiếng cười nhẹ của người đứng tuổi đang cầm chai rượu:

– Sao lại giết! Nó chạy tới kiếm chúng tôi mà! Chính nó cứu anh đó! Anh ngất đi là may, vì đi theo hướng đó, chắc anh chết rét dọc đường, chẳng bao giờ gặp chúng tôi hết!

Bây giờ Biên mới hiểu. Thì ra con chó khôn ngoan có linh tính, đã ngăn Biên lại đúng lúc, để đi tìm người tới cứu anh. Biên ôm ghì lấy con vật, lúc này lại hiền lành như con cừu non.

(Theo S. THOMAS)

Nguyễn Mạnh Tuân phóng tác

*nguồn: internet eMail by **cathy** chuyển*

*Đăng ngày Thứ Sáu, June 6, 2025
tkd. Khoá 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*